

КАМАРА НА СТРОИТЕЛИТЕ В БЪЛГАРИЯ

СЪГЛАСУВАНО С:

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ
ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО
ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ФЕДЕРАЦИЯ "СТРОИТЕЛСТВО
ИНДУСТРИЯ И ВОДОСНАБДЯВАНЕ
«ПОДКРЕПА»

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ
"ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ
ПО ТРУДА"

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР:

ФЕДЕРАЦИЯ НА НЕЗАВИСИМИТЕ
СТРОИТЕЛНИ СИНДИКАТИ
КНСБ

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

УЧЕБНА ПРОГРАМА

**за провеждане на специализирано обучение
на длъжностно лице по безопасност и здраве
при изпълнение на СМР**

Цел на обучението:

Формиране на компетенции за изпълнение на основните дейности, характерни за длъжността "Длъжностно лице по безопасност и здраве" в строителството.

Обучаваният придобива умения да извършва функциите и задачите на длъжностните лица и на специализираните служби в предприятията за организиране изпълнението на дейностите, свързани със защитата и профилактиката на професионалните рискове, както и да:

- организират и участват в разработването на правилник за вътрешния трудов ред, по отношение задълженията на длъжностните лица, работниците и служителите, за осигуряване на здравословни и

безопасни условия на труд и обвързването им със степените на дисциплинарни наказания съгласно чл. 188 от Кодекса на труда;

- координират работата на длъжностните лица и на звената за управление на предприятието при реализиране на задълженията им по осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд;
- организират и участват в работата по установяването и оценката на професионалните рискове;
- организират разработването на проекти, програми и конкретни мерки за предотвратяване на риска за живота и здравето на работниците и служителите;
- организират и участват при подготовката и изготвянето на оценки и становища относно съответствието с изискванията за безопасност и здраве при работа на проекти и при въвеждането в експлоатация на обекти, производства, технологии, работно оборудване и работни места;
- извършват проучване за възможностите и качеството на предлаганите услуги от звената, включени в националната инфраструктура за оказване помощ на работодателя (служби по трудова медицина, измервателни лаборатории, центрове за обучение, лицензирани юридически и физически лица и др.), и при необходимост подготвят предложения за сключване на договори;
- сътрудничат и подпомагат службите по трудова медицина при изпълнение на функциите и задачите им;
- изискват от съответните длъжностни лица създаване на организация на работата, при която работниците и служителите да могат да извършват възложената им работа, без да е застрашена тяхната безопасност и здраве;
- изискват разработването и прилагането на оперативни планове за действия, насочени към осигуряване на безопасността и защитата на работниците, намиращи се в зони с високо ниво на професионален риск;
- предприемат мерки за координиране действията по изпълнение на задълженията за осигуряване на безопасност и здраве, при съвместна работа на работници от различни предприятия;
- изискват въвеждането на съоръжения за колективна защита и осигуряване на подходящи средства за индивидуална защита в случаите, когато е налице риск, който не може да бъде предотвратен;
- организират и участват в разработването на фирмените нормативни актове за безопасност и здраве при работа;
- организират изготвянето на аварийни планове за действие при извънредни ситуации;
- организират и участват при разработването и реализирането на програми за квалификация, преквалификация и инструктажи на работниците и служителите по безопасността и здравето при работа;

- организират и участват в разследването на причините за трудовия травматизъм;
- организират и участват при провеждането на проучвания за мнението на работниците и служителите относно условията на труд и предприеманите мерки за опазване на тяхното здраве;
- консултират длъжностни лица, работници и служители по прилагането на правилата за безопасни и здравословни условия на труд;
- организират разпространението на информация и пропагандирането на мерки, свързани със здравето и безопасността на работниците и служителите;
- организират поддържането и правилното оформяне на изискващата се от нормативните актове документация;
- осъществяват взаимодействието със службите за пожарна безопасност, гражданска защита, ХЕИ и районните инспекции по труда.

Организиране на обучението: учебни заведения и учебни звена с утвърдени по съответния ред програми по строителни професии

Преподаватели: експерти по безопасните условия на труд в строителството

Продължителност на обучението: минимум 8 учебни часа

Форми на обучение: присъствен курс

Предварителни изисквания към курсистите:

- подходящо образование, опит и стаж в отрасъл „Строителство”

МИНИМАЛНА УЧЕБНА ПРОГРАМА

Тема № 1. Управление на дейността по здравословни и безопасни условия на труд в строителството. Основни причини за допускане на трудови злополуки при изпълнение на строително-монтажни работи /СМР/.

1. Система за управление на здравословните и безопасни условия на труд – OHSAS 18001. Нормативни документи по осигуряването на безопасни условия на труд при изпълнението на строително-монтажни работи.
2. Основни права, задължения и отговорности за осигуряването на безопасни условия на труд при изпълнението на СМР. Служба по трудова медицина – функции и задачи, взаимодействие с работодателя.
3. Изисквания за образование, професионална квалификация, правоспособност на работещите в строителството. Медицинско наблюдение.
4. Причини за допускане на трудови злополуки при изпълнението на строително-монтажни работи.
5. Контрол и административно-наказателна отговорност за нарушаване на трудовото законодателство – държавен и вътрешно-фирмен.

Тема № 2 Минимални изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при извършване на строително-монтажни работи.

1. Принципи за безопасност, осигуряващи безопасно извършване на строително-монтажни работи, съгласно Наредба № 2 от 22.03.2004 г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд, при извършване на строителни и монтажни работи.
2. Специфични изисквания за осигуряване на безопасност и здраве при изпълнение на видове строително-монтажни работи:
  - Извършване на земни работи;
  - Изграждане на стоманобетонни конструкции;
  - Изграждане на зидани и покривни конструкции;
  - Монтаж на строителни конструкции, технологично оборудване, тръбопроводи и инсталации;
  - Извършване на изолационни и довършителни работи;
  - Извършване на специални видове работи: земни работи, вкл. екскавация, изграждане, събаряне, вкл. разрушаване.

Тема № 3 Участници в строителния процес. Задължения на възложителя, проектанта, координатора по ЗБУТ, строителя, техническия ръководител, бригадира, машиниста и работника за предотвратяването на злополуки.

1. Изисквания към възложителя за осигуряване на безопасно строителство;

2. Координатор по безопасност и здраве – подчиненост, задължения, контрол на изпълнителите на строежа;
3. Изисквания към проектанта за осигуряване на безопасно строителство;
4. Задължения на строителя - работодател, техническия ръководител, бригадира, машиниста и работника за предотвратяването на злополуки.

Тема № 4. Организация на строителната площадка за безопасно изпълнение на строително-монтажни работи. План по безопасност и здраве. Оценка на риска.

1. План по безопасност и здраве за съответния строеж. Съдържание;
2. Изисквания за организацията на строителната площадка: информационна табела, подобекти, ограждане, схеми за движение на хора и техника в строежа и подходите към него;
3. Обозначаване и обезопасяване на опасните места;
4. Изисквания при използването на съоръжения с повишена опасност;
5. Електробезопасност и пожаробезопасност на строежа;
6. Работа с подизпълнители;
7. Запознаване с Информационните листове за безопасност от Плана за безопасност и здраве преди съответния етап от строителството;
8. План за предотвратяване на аварии и бедствия;
9. Оценка на риска за всички работни места, процеси, дейности и използвани суровини и материали от започване на строителството до неговото окончателно завършване.

Тема № 5. Инструктаж и инструкции по безопасност и здраве при работа в строителната фирма.

1. Заповед за видовете инструктажи, тяхната периодичност и лицата, които ще ги провеждат;
2. Разработване и актуализиране на инструкции по безопасност и здраве, съобразно конкретните условия на строителната площадка по видове СМР.
3. Документиране на инструктажите и предписанията на контролните органи.

Тема № 6. Задължения на длъжностните лица по безопасност и здраве.

1. Заповед за определяне на длъжностно лице по безопасност и здраве. Нормативно изискване.
2. Наредба № 3 от 27.07.1998 г. за функциите и задачите на длъжностните лица и специализираните служби в предприятията за организиране на дейностите, свързани със защитата и профилактиката на професионалните рискове.

Изпит за проверка на придобитите знания